

Pattintott kőeszközök és bronz tárgyak vizsgálata hordozható eszközökkel

Maróti Boglárka, Szilágyi Veronika, Harsányi Ildikó, Kasztovszky Zsolt, Szentmiklósi László
Energiakutató Intézet

maroti.boglarka@energia.mta.hu

Laboratóriumunk fő tevékenysége a roncsolásmentes összetétel vizsgálat neutronokkal. Kézi XRF készülékünket elsősorban PGAA mérésre érkező minták előzetes szűrésére használjuk, mellyel a neutronnyaláb hatékonyabb kihasználása mellett a tárgyak felaktiválódási kockázatát - főleg fémötvözetek esetén - is becsülni tudjuk, mely elengedhetetlen, ha múzeumi gyűjteményben található tárgyakat vizsgálunk. Ezen túlmenően a PGAA-val nehezen mérhető minták, ill. terepi, vagy nem mozdítható tárgyak analízisét is lehetővé teszi. Az elmúlt évek során kézi XRF készülékünket más módszerekkel kombinálva sikeresen alkalmaztuk pattintott kőeszközök eredetmeghatározásában és bronzkori fémtárgyak összetételének vizsgálatában. Hordozható 3D LED szkennelvel a tárgyak felszínének 0.5-1%-os pontosságú leképezésére van lehetőség, mely a méretbeli összehasonlításon túl egyszerűbbé teszi az értékes minták biztonságos rögzítéséhez szükséges egyedi mintatartók elkészítését. Az elmúlt évek tapasztalatait mutatjuk be előadásunk során.